

Czternasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Mysore (Indie), 25–29 lipca 2016

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1. Słowa **bete'**, **dai'**, **naung**, **pano**, **sau** i **tama** odzwierciedlają kierunek na ostatnim etapie podróży:

- **bete'** — przez rzekę;
- **dai'** — pod górę;
- **naung** — z górki;
- **pano** — po równej drodze;
- **sau** — w dół rzeki;
- **tama** — w górę rzeki.

Odpowiedzi:

1. W osadzie **Kahangang**: **Lamaoä'** dai' di Palembang.
2. W osadzie **Kombeng**: **Lamaoä'** dai' di Palembang.
3. W osadzie **Kota**: **Lamaoä'** bete' di Bulung.
4. W osadzie **Kota**: **Lamaoä'** sau di Sohongang.
5. W osadzie **Palempang**: **Lamaoä'** naung di Bulung.
6. W osadzie **Palempang**: **Lamaoä'** sau di Kota.
7. W osadzie **Palempang**: **Lamaoä'** naung di Pahihuang.
8. W osadzie **Bulung**: **Lamaoä'** tama di Kota.
9. W osadzie **Bulung**: **Lamaoä'** naung di Pikung.
10. W osadzie **Panampo**: **Lamaoä'** pano di Kota.
11. W osadzie **Pikung**: **Lamaoä'** bete' di Bulung.
12. W osadzie **Pikung**: **Lamaoä'** tama di Kahangang.
13. W osadzie **Pikung**: **Lamaoä'** dai' di Panampo.
14. W osadzie **Tamonseng**: **Lamaoä'** bete' di Kahangang.
15. W osadzie **Tamonseng**: **Lamaoä'** dai' di Palembang.

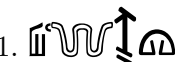

Zadanie nr 2. Pisze się od lewej do prawej. Słowa mogą być zapisywane na trzy sposoby:

- logogramem;
- sylabogramami;
- logogramem i sylabogramami, które częściowo lub w całości oddają brzmienie wyrazu.

n przed spółgłoską nigdy nie zapisuje się sylabogramem.

(a)

1. runtiyas 'jeleń'	B. JELEŃ	H. JELEŃ-ya-s(a)
2. patis 'noga'	E. NOGA-s(a)	U. NOGA
3. harnisas 'twierdza'	J. ha-TWIERDZA	O. TWIERDZA-ni-s(a)-s(a)
4. iziyanta 'zrobili'	F. i-zi-ya-ta	T. i-zi-ya-ta
5. turpis 'chleb'	L. CHLEB	W. CHLEB-pi-s(a)
6. tarhunzas 'grzmot'	S. GRZMOT-hu-za-s(a)	V. ta-GRZMOT-s(a)
7. hawis 'owca'	C. ha-wa/wi-s(a)	K. OWCA-ha-wa/wi-s(a)
8. sanawas 'dobry'	I. s(a)-na-wa/wi-s(a)	Q. DOBRY-wa/wi-s(a)
9. nimuwizas 'syn'	M. ni-mu-wa/wi-za-s(a)	Y. ni-SYN-za-s(a)
10. zitis 'mężczyzna'	D. MEŻCZYzna	N. MEŻCZYzna-ti-s(a)
11. piyanti 'daja'	G. DA(WA)Ć	P. DA(WA)Ć-ya-ti
12. hantawatis 'król'	A. ha-ta-wa/wi-ti-s(a)	X. ha-ta-KRÓL
13. istaris 'reka'	R. RĘKA	Z. i-RĘKA-s(a)

(b) 1. — tarhunzas 'grzmot'; 2. — nimuwizas 'syn'.

- (c) 1. — ta;
2. — KRÓL (hantawatis);
3. — wa, wi;
4. — ta;
5. — s(a);
6. — ti, NOGA (patis);
7. — zi, MEŻCZYŻNA (zitis).

Zadanie nr 3. Reguły:

- Kolejność słów: S (O') O V
(S = podmiot, O' = dopełnienie dalsze, O = dopełnienie bliższe, V = orzeczenie).

- rzeczownik:

– RDZEŃ

– liczba:

* l. poj.: -∅

* l. mn.: $\begin{cases} -i & \text{po spółgłosce} \\ -:cci & \text{po samogłosce} \end{cases}$

– przypadek:

* S: -∅

* O', O: $\begin{cases} -:g & \text{po samogłosce} \\ -gi & \text{po sonorancie} \\ -ki & \text{po obstruencie} \end{cases}$

- czasownik:

– czas (czas teraźniejszy **a-**, czas przyszły **bi-**)

– RDZEŃ

– dla kogoś: 'da(wa)ć' (pierwszej osobie: **de:n**, drugiej lub trzeciej osobie: **tir**)

–

dopełnienie:	l. poj.	l. mn.
O', jeśli występuje	-∅	-ccir (-C > ∅ -ccir)
w pozostałych przypadkach O	-∅	-ir

– czas: czas przeszły **-s**, czas teraźniejszy/czas przyszły **-r** (**r** > **d** | **n** __)

– podmiot: 1 os. l. poj. **-i**, 1 os. l. mn./3 os. l. poj. **-u**, 3 os. l. mn. **-a**

- (a) 1. **magasi argi ajomirra.**
Złodzieje nas uderzają.
2. **ay kanarri:g ba:bki alletirsi.**
Naprawiłem bramę dla sąsiada.
3. **hanu tirti:g elirsu.**
Osiot znalazł właścicieli.
4. **tirti argi kamgi de:ccirsa.**
Właściciele dali nam wielbłąda.
5. **ay darbadki bija:ndi.**
Kupię kurę.
- (b) 6. *Sąsiedzi dają naszyjnik właścicielowi.*
kanarri:cci tirtki beyye:g atirra.
7. *Młodzieniec kupił dla nas psa.*
jahal argi walgi ja:nde:ccirsu.
8. *Ukradniemy go.*
ar mangi bima:gru.
9. *Właściciele uderzyli złodziei.*
tirti magasi:g jomirsa.
10. *Psy znalazły kury dla tchórze.*
wali sarka:ygi darbadi:g eltirsa.

Zadanie nr 4.

(a)	1. gu-na vaala	woda- posiadający kajak	c. <i>kajak</i>
	2. ka'ik	obraz/cień	g. <i>obraz, cień</i>
	3. ka'ik-gu	obraz+woda	j. <i>lustro</i>
	4. kla-wun	otrzymywać- 1 os. 1. poj.	i. <i>otrzymałem</i>
	5. laavu	banan	a. <i>banan</i>
	6. laavu-ga vi'	książka+widzieć	n. <i>czytać</i>
	7. laavu-ga	banan+liście	d. <i>książka</i>
	8. ni'bu	łód	o. <i>łód</i>
	9. ni'bu-na vaala	łód- posiadający kajak	h. <i>samochód</i>
	10. nya-ka'ik	słońce+obraz	l. <i>zegarek</i>
	11. vi	włócznia	m. <i>włócznia</i>
	12. vi'-wun	widzieć- 1 os. 1. poj.	k. <i>widziałem</i>
	13. walini'ba-na bâk	biali ludzie- posiadający świnia	b. <i>krowa</i>
	14. walini'ba-na gu	biali ludzie- posiadający woda	e. <i>napój gazowany, alkohol</i>
	15. walini'ba-na vi	biali ludzie- posiadający włócznia	f. <i>strzelba</i>
- (b) 1. **vaala** — *kajak*
2. **gu** — *woda*
3. **vi'** — *widzieć*

Słowo **vaala** jest synonimem **guna vaala** 'kajak'. Późniejszy wyraz **guna vaala** (dosł. 'kajak wodny') został wymyślony, ponieważ ludność iatmul dowiedziała się o istnieniu samochodów (oraz samolotów) i **vaala** zaczęło stopniowo rozszerzać swoje znaczenie.

- (c)
1. *świnia* — **bâk**
  2. *liście bananowca* $\equiv$ *książka* — **laavuga** (z uwagi na podobieństwo kształtu i materiału)
  3. *słońce* — **nya**
  4. *biali ludzie* — **walini'ba**

Zadanie nr 5. Formy słów w zadaniu składają się z rdzenia i nie więcej niż trzech przyrostków. Każdy przyrostek może powodować elizję poprzedzającej samogłoski:

	posiadający	przypadek	
przyrostki ustne	-p'a -sa	-p'a -t'a	-psa -txi
	zawsze opuszcza się samogłoskę	opuszcza się samogłoskę, jeśli należy ona do innego przedrostka, ale pozostawia się, jeśli należy ona do rdzenia	
przyrostki nosowe	-nha, -ma	-na	
	opuszcza się samogłoskę, jeśli zachowują swoją; w przeciwnym wypadku pozostawia się		

Odpowiedzi:

- (a)
1. **utnhantxi** — *czy w moim domu?*
  2. **yapp'psa** — *oraz jego pole*
  3. **yapup'psa** — *oraz przez pole*
- (b)
4. *nasz₁₊₂ klif* — **qaqsa**
  5. *w twoim narożniku* — **chushumna**
  6. *oraz w twoim narożniku* — **chushmanpsa**
  7. *oraz z twojego narożnika* — **chushumt'psa**
  8. *czy z jaskini?* — **aq'it'txi**
  9. *czy dom?* — **utatxi**